

Література:

1. Кириченко А. В., Березовська Л. О. Розвиток електронної комерції та торговельної логістики Китаю. *Китаєзнавчі дослідження*. 2021. № 3. С. 97–108.

2. Омельчук Н. Як змінився ринок електронної комерції в Україні за 2020 рік: дослідження. URL: <https://psm7.com/uk/e-commerce/kak-izmenilsya-rynok-elektronnoj-kommercii-v-ukraine-za-2020-god-issledovanie.html>

3. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/statistics>

4. Украинский e-commerce в семи графиках. Итоги 2020-го и тренды будущего. URL: <https://tech.liga.net/technology/article/ukrainskiy-e-commerce-v-semi-grafikah-itogi-2020-go-i-trendy-buduschego>

5. E-Government Survey 2020 URL: [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf)

УДК 658

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-283-1-33>

Кириченко А. В.

ORCID: 0000-0002-5647-7698

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ДЕРЖАВ-ЛІДЕРІВ ПІВНІЧНО-СХІДНОЇ АЗІЇ

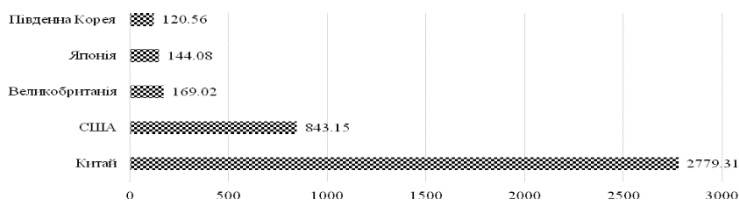
Ключові слова: ринок електронної комерції, держави-лідери Північно-Східної Азії, Китай, Південна Корея, Японія.

Економічний розвиток держав світу визначають за рядом факторів, одним з яких є їхній технологічний розвиток [1], а важливою тенденцією світової економіки є посилення позицій держав-лідерів Північно-Східної Азії (Китаю, Південної Кореї, Японії) в науково-технічній, економічній, фінансовій сферах [2]. Ці тенденції вплинули і на лідерство досліджуваних держав на ринок електронної комерції.

Основними передумовами розвитку ринку електронної комерції є збільшення кількості споживачів світової інтернет-торгівлі. На

збільшення інтернет-покупців в усьому світі сильно вплинула світова пандемія COVID-19, та, згідно прогнозів, в майбутньому буде спостерігатись подальше зростання ринку електронної комерції [3]. Враховуючи активний розвиток ринку електронної комерції актуальним постає питання дослідження перспектив розвитку досліджуваного ринку Китаю, Південної Кореї та Японії як лідерів Північно-Східної Азії.

З початку 2020 р. продажі електронної комерції зросли всюди на планеті, але деякі регіони показали ще більш вражаюче зростання. Зокрема, Китай став беззаперечним лідером продажів електронної комерції у 2021 р., досягнувши майже в 3,3 рази більших продажів, ніж його найближчий конкурент – США. Проведені дослідження говорять, що аналізовані лідери Північно-Східної Азії входять до п'ятірки держав світу за обсягами продажів у сфері електронної комерції (рис. 1).

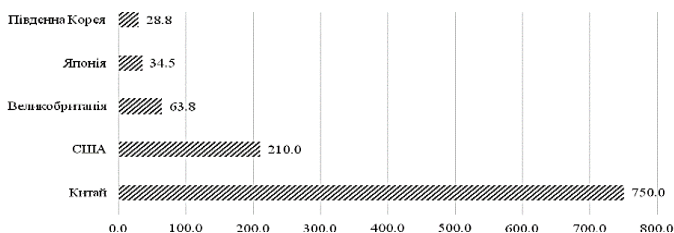
Рис. 1. Світові лідери за обсягами продажів у сфері електронної комерції в світі в 2021 р., млрд дол США

Джерело: побудовано автором за матеріалами [4].

Поряд з електронною комерцією бурхливо розвивається мобільна комерція. Це можна пояснити тим, що рівень проникнення смартфонів в різних частинах планети становив від 45% до 95% у 2021 р. Вище вже зазначалось про сильні позиції електронної комерції на ринку лідерів Північно-Східної Азії (див. рис. 1). Не дивно, що вони лідирують і у сегменті мобільної комерції. Три із п'яти ринків мобільної комерції у світі знаходяться в Китаї, Південній Кореї та Японії. Китай лідирує за обсягом продажів мобільної комерції в 750 млрд дол США, четверта Японія – 34,5 млрд дол США, а Південна Корея займає п'яте місце з ринком мобільної комерції в 28,8 млрд дол США (рис. 2).

Проведені дослідження, щодо ринку електронної комерції в державах-лідерах Північно-Східної Азії дають підстави охарактеризувати окремо ринок досліджуваних держав. Ринок електронної комерції Китаю є найбільший у світі. Електронна комерція становить 30% загального обсягу роздрібної торгівлі, а користувачі витрачають у середньому

2058 дол США онлайн щороку. Китайці витрачають в середньому три години і шість хвилин на день на своїх смартфонах, тому не дивно, що вони є лідерами і на ринку мобільної комерції. Японці – нація, яка любить технології, але при цьому дев'ять з десяти покупок все ще зроблено офлайн. Ринок електронної комерції в Японії стабільно зростає протягом останніх років і зараз займає 10% загального обсягу роздрібною торгівлі в державі. 76% населення робили покупки онлайн, витрачаючи в середньому 2023 дол США на рік. Японська мобільна комерція займала трохи більше третини (34%) загальної електронної комерції. Електронна комерція вже займає значну частину загального обсягу роздрібною торгівлі в Південній Кореї – 18%. 70% транзакцій електронної комерції в Південній Кореї здійснюються на мобільному пристрої [5].

Рис. 2. Світові лідери за обсягами продажів у сфері мобільної комерції в світі в 2021 р., млрд дол США

Джерело: побудовано автором за матеріалами [4].

Підводячи підсумки проведеного дослідження, варто зазначити, що ринок електронної комерції держав-лідерів Північно-Східної Азії стрімко розвивається та входить у п'ятірку світових лідерів за обсягами продажів. В майбутньому очікується його подальше зростання, оскільки, як зазначалось вище Китай, Південна Корея та Японія займають лідируючі позиції в світі в науково-технічній, економічній та фінансовій сферах.

Література:

1. Яценко О. М., Грязіна А. С., Шевчик О. О. Електронна комерція як елемент глобальної торговельної системи. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 8. С. 4–15.
2. Глущенко Я. І., Сторчак В. М. Аналіз зовнішньоторговельних відносин України і Китайської Народної Республіки. *Економіка і суспільство*. 2018. № 16. С. 50–57.

3. Кириченко А. В., Березовська, Л. О. Логістична діяльність у сфері міжнародної електронної комерції. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-16>

4. Ecommerce Trend Report: The State Of The Industry In 2022. URL: <https://qarea.com/blog/ecommerce-trend-report-the-state-of-the-industry-in-2022>

5. Morgan J.P. Global e-commerce trends report. URL: <https://www.jpmorgan.com/content/dam/jpm/treasury-services/documents/global-e-commerce-trends-report.pdf>

УДК 94:327(510+520)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-283-1-34>

Олійник О. М.

ORCID: 0000-0002-0083-9960

кандидат економічних наук,

старший науковий співробітник

ДУ «Інститут всесвітньої історії

Національної академії наук України»

м. Київ, Україна

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВІДНОСИН МІЖ КИТАЄМ ТА ЯПОНІЄЮ

Ключові слова: Китай, Японія, мирне співіснування, прагматизм, історична пам'ять.

Відносини між Китаєм та Японією формувались протягом тривалого часу і завжди мали важливе значення як для обох країн, так і регіону Східної Азії та всього світу. В різні історичні періоди здійснювався вплив однієї країни на іншу в залежності від рівня економічного розвитку. Відносини між двома країнами пройшли через серйозні випробування, від збройного протистояння до мирного співіснування. Основною причиною такого формату відносин було бажання кожної країни відігравати провідну роль в регіоні і навіть встановлювати панування. Протягом тривалого історичного періоду часу у народів обох країн сформувалось певне уявлення одне про одного і слід зазначити не завжди позитивне. Однак прагматизм та оцінка переваг від співробітництва в відносинах між двома країнами призвели до усвідомлення необхідності мирного співіснування за будь-яких обставин та пошуку точок ефективної взаємодії і навіть співробітництва. Сьогодні ці відносини можна характеризувати як відносини зрілого прагматизму, коли обидві сторони відклали проблемні питання і